

Відповіді
Київського національного університету імені Тараса Шевченка
на зауваження та рекомендації проєкту експертного висновку галузевої експертної ради
щодо можливості акредитації освітньої програми
23243 «Переклад з французької та з англійської мов»,
рівень вищої освіти Бакалавр,
спеціальність 035 Філологія

Висловлюємо щиро вдячність членам галузевої експертної ради за проведену роботу та надання власної оцінки відповідності освітньої програми «Переклад з французької та з англійської мов». Для нас є надзвичайно цінними надані Вами рекомендації щодо напрямів її розвитку й удосконалення, які взяті до уваги проєктною групою і будуть враховані при реалізації освітньої програми у подальшому.

Проект висновку ГЕР	Коментар КНУТШ
Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми Звіт ЕГ: Рівень В. Експертний висновок ГЕР: Рівень В	
<p>Обґрунтування ГЕР:</p> <p>1.1. Звіт ЕГ про результати акредитаційної експертизи, аналіз змісту відомостей самооцінювання та інформація, яку подано на офіційному сайті ЗВО про освітньо-професійну програму «Переклад з французької та з англійської мов» зі спеціальності 035 Філологія підтверджують відповідність цілей ОПП місії ЗВО, його ключовим цінностям, принципам і стратегії, окресленим у Статуті та Стратегічному плані розвитку Університету на період 2018–2025 рр. Погоджуємось з висновком ЕГ.</p> <p>1.2. Проаналізовані документи засвідчили, що цілі та програмні результати навчання в цілому враховують позиції та потреби здобувачів освіти, однак ЕГ засвідчила відсутність врахування думки випускників ОП, що акредитується. ГЕР вважає, що є сенс ширшого залучення різних категорій стейкхолдерів, в тому числі й випускників цієї ОП, до обговорення цілей та ПРН.</p> <p>1.3. Тенденції розвитку спеціальності, ринку праці, галузевий контекст та досвід іноземних ОП в цілому враховано. ОП не спрямована на врахування регіонального контексту. ГЕР дотримується думки, що врахування досвіду вітчизняних ЗВО є також доцільним.</p> <p>1.4. Аналіз змісту ОПП, звіт ЕГ та Стандарт вищої освіти спеціальності 035 "Філологія" за другим магістерським рівнем засвідчили той факт, що ОПП, що акредитується, надає можливості досягнути результати навчання, зокрема і ті, що додані до стандарту.</p> <p>Рекомендації ГЕР: Рекомендуємо враховувати думку випускників ОП, що акредитується,</p>	<p>Дякуємо за висловлені рекомендації. Водночас хочемо надати такі пояснення.</p> <p>Погоджуємося з тим, що необхідно враховувати думку випускників ОП.</p> <p>Водночас зазначаємо, що наші випускники залучалися до роботи над ОПП, про що свідчить наданий на запит ЕГ витяг з протоколу зустрічі гарантів та представників робочих груп ОП кафедри з випускниками - КАЩУК Каріною, СТРЕЛЬНИКОВОЮ Діаною та роботодавцями від 28.10.2019, на якій відбувалося обговорення змін до ОП, формулювання частини додаткових ПРН для останньої редакції ОП від 2020 р. відбувалося обговорення змін до ОП, формулювання частини додаткових ПРН для останньої редакції ОП від 2020 р., де брали участь роботодавці І. Маликін, Т. Гейко, О.Тертичний та інші. До того ж директор Бюро перекладів «Лінго» Ігор МАЛИКІН входить у групу розробників і надавав рецензію на ОП у червні 2020 р., про що свідчить опис програми https://drive.google.com/file/d/1mP6tczHwZAMTR_sd4eb-EKVXw8kbMqCZ/view , https://drive.google.com/file/d/1lnP-G0rvx-Nn0uxyfcv-JcYkL4Hj1aq/view</p> <p>У вересні 2022 р. кафедра провела робочу онлайнкову зустріч з Ігорем МАЛИКІНИМ, де були присутні студенти і викладачі кафедри, обговорювались особливості роботи перекладачів, роботодавець відповів на численні запитання студентів. https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=pfbid02Ukznah3GRKyjWoEcTtQaq</p> <p>Президент Громадської організації «Асоціація викладачів французької мови України» Тетяна ГЕЙКО також співпрацює з групою розробки ОП з 2019 р. і у 2020 р. надала рецензію на ОП : https://drive.google.com/file/d/1lnP-G0rvx-Nn0uxyfcv-JcYkL4Hj1aq/view</p> <p>Випускники кафедри постійно залучені також до навчального процесу: наприклад, наша випускниця ГУМЕННА Крістіна, перекладач Укрінформ, зараз є викладачем-сумісником на кафедрі; випускниця ЗАХАРОВА Катерина - аспірантка, теж працювала сумісником і викладачем кафедри. Вони брали участь у всіх обговореннях, що відбувалися на засіданнях кафедри.</p> <p>На запит ЕГ був наданий також витяг з протоколу засідання кафедри №10 від 1 червня 2023 р.,</p>

Проект висновку GER	Коментар КНУТШ
<p>а також залучати різні категорії стейкхолдерів, як роботодавців, так і випускників цієї ОП, до обговорення цілей та ПРН, враховувати досвід вітчизняних ЗВО.</p>	<p>згідно з яким на порядку денному обговорювались нові проекти освітніх програм із запрошеними випускниками-магістрами - РАЗЖИВИНОЮ Поліною, ВИШНЕВСЬКОЮ Аліною та іншими, які внесли пропозиції щодо покращення професійної підготовки здобувачів. На цьому ж засіданні кафедри разом з випускниками було проведено обговорення проблем поліпшення діючої ОП і з роботодавцем - директором Центру наукових досліджень та викладання іноземних мов НАНУ к.філол.н., доцентом В.Я. Жалаєм.</p> <p>Роботодавці залучаються до роботи у складі екзаменаційних комісій. Так, директор Центру наукових досліджень та викладання іноземних мов НАНУ, доцент Василь ЖАЛАЙ багаторазово був головою ДЕК кафедри. В своїх звітах висловлював певні рекомендації щодо наукових тем. В. Жалай постійно бере участь в обговоренні нових проєктів ОП, зокрема проблем поліпшення запровадженої ОП.</p> <p>У 2023 році розпочалась співпраця з проєкт-менеджером «Translation Agency FreshTranslation» Тетяною Ульяною та співвласницею Бюро перекладів «Пілігрим» Світланою Івахіною.</p> <p>Стосовно врахування досвіду вітчизняних ЗВО маємо зазначити, що усі обговорення змін до ОП відбуваються на спільних міжкафедральних засіданнях гарантів та робочих груп, куди входять представники кафедри теорії та практики перекладу з англійської мови, кафедри германської філології та перекладу ННІФ КНУТШ; до співпраці залучались фахівці Київського національного лінгвістичного університету, Національного технічного університету України «Київський політехнічний університет імені Ігоря Сікорського», Центру наукових досліджень та викладання іноземних мов НАНУ, які знайомились з ОП та надавали рецензії https://drive.google.com/file/d/1lnP-G0rvx-Nn0uxyfcv-_JcYkL4Hj1aq/view чи брали участь в обговоренні ОП на засіданні нашої кафедри.</p>
<p>Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми Звіт ЕГ: Рівень В. Експертний висновок GER: Рівень В</p>	
<p>Обґрунтування GER:</p> <p>2.1. Звіт ЕГ містить детальний аналіз обсягу освітньої програми, обґрунтовані ЕГ умовиводи підтверджують загальну відповідність законодавству та Стандарту вищої освіти спеціальності 035 "Філологія".</p> <p>2.2. В цілому, ОП «Переклад з французької та з англійської мов» є структурованою, а система освітніх компонентів веде до досягнення цілей та програмних результатів навчання. Є сенс переглянути підхід до розуміння структурно-логічної схеми, яка має визначати логічну організацію, порядок слідування різних елементів програми та зв'язки між цими елементами.</p> <p>2.3. Звіт ЕГ підтверджує факт загальної відповідності змісту ОП предметній області.</p>	<p>Дякуємо за зауваження щодо структурно-логічної схеми ОП і водночас хочемо надати такі пояснення стосовно підходу до логічної організації схеми та взаємозв'язків усіх компонентів.</p> <p>2.2. Освітня програма як «єдиний комплекс освітніх компонентів (навчальних дисциплін, індивідуальних завдань, практик, контрольних заходів тощо), спрямованих на досягнення передбачених такою програмою результатів навчання» впроваджується в освітній процес на підставі двох взаємодоповнювальних документів: опису ОП та навчального плану ОП. Відповідно до п. 2.9. Положення про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка, суголосного зі Ст. 9 та Ст.10 Закону України про вищу освіту, - «Опис Освітньої програми включає: профіль програми (опис мети програми, програмних компетентностей і результатів навчання, особливостей викладання, оцінювання та ресурсного забезпечення, вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за програмою тощо); перелік компонентів (складових) освітньої програми; структурно-логічну схему програми; опис форм атестації здобувачів освіти; матриці забезпечення компонентами програми програмних компетентностей і результатів навчання. Додатком до Освітньої програми є навчальний план, що</p>

Проект висновку ГЕР	Коментар КНУТШ
<p>2.4. Можливість індивідуального вибору дисциплін та формування індивідуальної освітньої траєкторії передбачена ОП і регламентується «Положенням про порядок реалізації ... права на вільний вибір дисциплін». ГЕР вважає за доцільне уникати повторення дисциплін у різних вибіркових блоках та розширити палітру ДВС з метою запобігання імітації вибору.</p> <p>2.5. У звіті ЕГ наведені аргументовані судження стосовно підкритерію 2.5, з якими ГЕР погоджується. Є сенс повернути до переліку компонентів програми виробничу перекладацьку практику з англійської мови.</p> <p>2.6. Зазначені в досліджуваних документах обставини вказують на відсутність зауважень щодо невідповідності критерію.</p> <p>2.7. Професійний стандарт відсутній.</p> <p>2.8. Зазначені в звіті ЕГ факти вказують відповідність обсягу ОП та її компонентів фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів. Висновки ЕГ за підкритерієм 2.8 є об'єктивними.</p> <p>2.9. Не здійснюється.</p> <p>Рекомендації ГЕР:</p> <p>Рекомендуємо переглянути підхід до розуміння структурно-логічної схеми, яка має визначати логічну організацію, порядок слідування різних елементів програми та зв'язки між цими елементами; уникати повторення дисциплін у різних вибіркових блоках та розширити палітру ДВС з метою запобігання імітації вибору, повернути до переліку компонентів програми виробничу перекладацьку практику з англійської мови, ввести дисципліну, яка б сприяла формуванню ФК 17 та ПРН 22 у частині “здатність до використання знань з історії України... для організації успішної комунікації та адекватного перекладу”.</p>	<p><i>визначає (у кредитах ЄКТС) перелік та обсяги навчальних дисциплін, послідовність їх вивчення; форми про ведення навчальних занять, їх обсяг; графік навчального процесу; форми поточного та підсумкового контролю».</i></p> <p>У структурно-логічній схемі ОПП «Переклад з французької та з англійської мов» чітко визначено за допомогою різних кольорів логіко-змістові складники обов'язкової та вибіркових частин, виокремлено практичну підготовку та підсумкову атестацію, а також наочно продемонстровано за допомогою стрілок зв'язки між ОК цих складників. Закономірність використання кольору, як маркування логіко-змістового складника, та стрілок між окремими ОК пояснюється такими принципами структурування:</p> <p>ОБОВ'ЯЗКОВА ЧАСТИНА ОП</p> <p>1) <u>логіко-змістовий складник ОП, маркований рожевим кольором, представляє дисципліни, спрямовані на забезпечення загальних компетентностей ОП:</u> Вступ до університетських студій, Науковий образ світу, Основи екології, Філософія, Соціально-політичні студії, Вибрані розділи трудового права та основи підприємницької діяльності. Ці дисципліни не пов'язані між собою, але формують загальні компетентності, тобто загальні знання, що є обов'язковими для формування свідомості, соціальної поведінки здобувачів вищої освіти ННІФ, їх всебічному розвитку.</p> <p>2) <u>логіко-змістовий складник ОП, маркований кольором аквамарин, представляє загальнофілологічні дисципліни</u> (Латинська мова для перекладачів, Вступ до мовознавства, Стилїстика мовного ресурсу (українська мова), які є базовими для вивчення теоретичних мовознавчих дисциплін з французької мови та контрастивістики - Порівняльна лексикологія французької та української мов, Порівняльна граматики французької та української мов, Стилїстика французької мови, Історія французької мови, Термінознавство (французька мова), що відображено за допомогою стрілок.</p> <p>3) <u>логіко-змістовий складник ОП, маркований фіолетовим кольором, представляє теоретичні мовознавчі дисципліни французької мови та контрастивістики:</u> Порівняльна лексикологія французької та української мов, Порівняльна граматики французької та української мов, Стилїстика французької мови, Історія французької мови, Термінознавство (французька мова), які логічно пов'язані із Багатосеместровою дисципліною Практика письмового та усного перекладу (французька мова), окремого складника – перекладознавство.</p> <p>4) <u>логіко-змістовий складник ОП - Перекладознавство, маркований синім кольором:</u> Вступ до перекладознавства, Практика письмового та усного перекладу (французька мова), саме друга дисципліна є базовою для поглиблення перекладознавчих компетентностей у вибіркових блоках ОП, що унаочнено стрілками до ВБ, маркованих блакитним кольором, а ОК Вступ до перекладознавства логічно пов'язаний із складником – англійська мова, маркованим блідо-рожевим кольором;</p> <p>5) <u>логіко-змістовий складник ОП – англійська мова, маркований блідо-рожевим кольором, до якого входять дисципліни Англійська мова та переклад, Лінгвокраїнознавство англійськомовних країн.</u></p> <p>6) <u>логіко-змістовий складник ОП, маркований темно-рожевим кольором, представляє літературно-культурологічні дисципліни:</u> Історія зарубіжної літератури, Література франкомовних країн, Лінгвокраїнознавство франкомовних країн, що логічно пов'язані між собою (у схемі стрілками).</p>

7) логіко-змістовий складник ОП, маркований помаранчевим кольором, представляє **літературно-культурологічні дисципліни україністики**: Сучасна українська література і Українська та зарубіжна культура, які в свою чергу мають зв'язок з дисциплінами Лінгвокраїнознавство англomовних країн і Лінгвокраїнознавство франкомовних країн та з дисциплінами попереднього логіко-структурного складника.

ВИБІРКОВА ЧАСТИНА ОП

1) ВБ 1 "Письмовий та усний галузевий переклад (французька мова, англійська мова)"

2) ВБ2 "Переклад у міжкультурній комунікації (французька мова, англійська мова)".

Завершують схему Виробнича перекладацька практика з відривом від теоретичного навчання та логіко-змістовий складник підсумкової атестації Комплексний підсумковий іспит з перекладу та французької мови, Підсумковий іспит з англійської мови, Кваліфікаційна робота бакалавра.

На наше переконання, структурно-логічна схема унаочнює структурно і логічно концепцію змісту освітньої програми, а не структурує хронологічну посеместрову послідовність вивчення освітніх компонентів. Семестровий поділ – це вже рішення прийняті при укладанні навчального плану (прийняті із врахуванням структурно-логічної схеми).

2.4. Стосовно повторення дисциплін у різних вибіркових блоках, ми керувалися ідеєю про те, що такі дисципліни як *Переклад у сфері ділового спілкування (англійська мова), Основи перекладу з української мови французькою, Усний двосторонній послідовний переклад та основи перекладацького скорочення (французька мова) та Інноваційні технології у перекладацькій практиці*, мають бути представлені в обох блоках, але спроектовані на вивчення особливостей перекладу текстів різного жанрового та стилістичного спрямування. Зокрема у межах вибіркового блоку 1 "Переклад у міжкультурній комунікації (французька мова, англійська мова)" ці дисципліни мають фокус на міжкультурній комунікації, що передбачає переклад текстів художнього та публіцистичного реєстрів мови із врахуванням особливостей лінгвокультурних еквівалентів; а у межах блоку 2 "Письмовий та усний галузевий переклад (французька мова, англійська мова)" у цих дисциплінах акцентується на текстах фахових мов галузевого перекладу з урахуванням термінологічних еквівалентів (що відображено у тематичних планах дисциплін). Ми розуміємо, що для забезпечення більшої прозорості ця відмінність повинна бути чіткіше окреслена у робочих програмах. І хоча різний профіль текстів, які перекладаються, свідчить, що це різні ОК, цю відмінність варто було закріпити і в описі часткових результатів навчання, і в назвах дисциплін. *Ця проблема була обговорена на засіданні кафедри. Технічні правки до навчального плану ОП були внесені і названі дисципліни спроектовані на проблематику відповідних блоків. Нові робочі програми цих дисциплін знаходяться на стадії обговорення і найближчим днями будуть оприлюднені на сайті. Відповідно, у лютому 2024 р., студенти під час вибору дисциплін зможуть сформулювати свою індивідуальну освітню траєкторію за оновленим варіантом.*

2.5. Стосовно зауваження про відсутність виробничої перекладацької практики з англійської мови маємо пояснити таке.

Оскільки такі навчальні цілі як знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як

Проект висновку ГЕР	Коментар КНУТШ
	<p>мистецтва слова, історію французької та англійської мов і літератур і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності мають конкретне спрямування на професійну діяльність і повністю забезпечуються ОК освітньої програми (матриці ОП), тому для формування ФК 6, ФК 9, ФК 15 та досягнення ПРН 1, ПРН 11, ПРН 14, ПРН 21, ПРН 24 у частині англійська мова виробнича практика не є обов'язковою. Крім того, формування ФК 3 у частині «знання з теорії та історії англійської мови» та досягнення ПРН 8 у частині «Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію англійської мови» забезпечується повною мірою іншими ОК освітньої програми, що також відображено у матрицях ОП.</p> <p>Водночас наголошуємо, що ми проведемо ґрунтовне обговорення питання щодо повернення виробничої перекладацької практики з англійської мови до переліку компонентів програми при створенні нової редакції ОП.</p> <p>Дякуємо за рекомендацію стосовно введення дисципліни, яка б додатково до інших ОК програми сприяла формуванню ФК 17 та ПРН 22 у частині “здатність до використання знань з історії України... для організації успішної комунікації та адекватного перекладу”. Розглянемо її при створенні нової редакції ОП.</p>

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Звіт ЕГ: **Рівень В**. Експертний висновок ГЕР: **Рівень В**

<p>Обґрунтування ГЕР:</p> <p>3.1. Вступ до КНУ імені Тараса Шевченка регулюється низкою нормативних актів ЗВО, зокрема «Правилами прийому до КНУ імені Тараса Шевченка у 2022 році» (http://surl.li/beohn), «Положенням про Приймальну комісію КНУ імені Тараса Шевченка» (http://surl.li/mkoou), «Положенням про Апеляційну комісію КНУ імені Тараса Шевченка» (http://surl.li/mkovk). Аналіз ЕГ засвідчив той факт, що правила прийому на ОП є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень, оприлюднені на вебсайті ЗВО.</p> <p>3.2. Загалом у правилах прийому враховано особливості ОП, що акредитується.</p> <p>3.3. У КНУ імені Тараса Шевченка створено передумови для визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, ці правила регулюються рядом нормативних документів, зокрема Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність КНУ імені Тараса Шевченка (http://surl.li/gzcmq), Положенням про організацію освітнього процесу в КНУ імені Тараса Шевченка (http://surl.li/fdvxl), Положенням про порядок перезарахування результатів навчання у КНУ імені Тараса Шевченка (http://surl.li/bdfdy), Порядком поновлення та переведення здобувачів вищої освіти (студентів, слухачів, курсантів) у КНУ імені Тараса Шевченка (http://surl.li/bages), Порядком проведення в КНУ імені Тараса Шевченка атестації для</p>	<p>Зарахування результатів навчання, отриманих у формальній та неформальній освіті, регламентує «Положення про валідацію і визнання результатів навчання здобутих у процесі неформальної та / або інформальної освіти у програмах вищої та фахової передвищої освіти КНУТШ» (http://senate.univ.kiev.ua/?p=2271).</p> <p>Здобувачам освіти надається уся необхідна інформація щодо такої можливості. Якщо вони відчувають потребу, вони можуть скористатися нею. Ми не маємо права силувати студентів йти на програми неформальної освіти, оскільки, коли здобувачі освіти поступали на навчання, Університет брав на себе зобов'язання досягти цілей програми виключно за рахунок ОК програми. Наразі вони отримують усі необхідні знання і навички, опановуючи ОК у межах ОПП.</p> <p>Зарахування результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти є альтернативною можливістю студента будувати власну освітню траєкторію. Тому те, що здобувачі мають можливість, проте не використовують її для навчання на курсах в системі неформальної та інформальної освіти, не є недоліком ОП.</p> <p>При цьому вважаємо, що ОПП повинна досягати своїх цілей без задіяння програм неформальної освіти, інакше вона неякісна.</p> <p>ЄС вказує, що перезарахування результатів неформальної освіти є викликом, а не завданням закладів формальної освіти.</p> <p>Звертаємо також увагу членів ЕГ і ГЕР, що акредитаційні агенції країн ЄС при проведенні акредитації освітніх програм стурбовані не самим перезарахуванням і, тим більше, не</p>
---	---

Проект висновку ГЕР	Коментар КНУТШ
<p>визнання здобутих кваліфікацій, результатів навчання та періодів навчання в системі вищої освіти, здобутих на тимчасово окупованій території України після 20 лютого 2014 року (http://surl.li/mlcrq), Положенням про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення осіб, які навчаються у закладах вищої освіти, а також надання їм академічної відпустки (http://surl.li/aazsg).</p> <p>3.4. Звіт ЕГ переконує про створення ЗВО передумов для визнання результатів навчання отриманих у неформальній освіті. Здобувачі поінформовані про їхнє право на визнання результатів навчання отриманих у неформальній освіті.</p> <p>Рекомендації ГЕР: Рекомендуємо розглянути можливість регулярного інформування здобувачів щодо можливості навчання в системі неформальної/інформальної освіти з подальшим зарахуванням їх результатів, зазначити посилання на відповідні курси та інформацію про зарахування результатів навчання на них у силабусах, каналах соцмереж та на сторінках сайту ЗВО, призначених для інформування здобувачів.</p>	<p>популяризацією програм неформальної освіти, а забезпеченням якості освіти при перезарахуванні. Рівень здобутих на програмах неформальної освіти РН має відповідати вищій освіті, а спрямованість – профілю кваліфікації.</p> <p>Водночас, кожен викладач має право в межах свого ОК рекомендувати (включивши до робочої програми) ті чи інші програми неформальної освіти (у тому числі на освітніх платформах Prometheus, Coursera, FutureLearn тощо) в якості альтернативних шляхів здобуття часткових РН свого ОК, і несе відповідальність за таку рекомендацію.</p>
<p>Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою Звіт ЕГ: Рівень В. Експертний висновок ГЕР: Рівень В</p>	
<p>Обґрунтування ГЕР:</p> <p>4.1. Аналіз даних, проведений ЕГ, засвідчує відповідність форм та методів навчання і викладання вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи, заявлені в освітній програмі цілі та програмні результати є реально досяжними завдяки комбінуванню різних форм та методів навчання і викладання.</p> <p>4.2. Змістове наповнення сайту КНУ імені Тараса Шевченка та аналіз інформації, отриманої під час зустрічі ЕГ із фокус-групами, переконує у правильності умовиводів ЕГ про своєчасність і доступність вимог до навчального процесу та критеріїв оцінювання навчальних досягнень.</p> <p>4.3. Поєднання навчання і досліджень відповідно до цілей ОП регулюється Положенням про науково-дослідну роботу в КНУ імені Тараса Шевченка (https://cutt.ly/iwAvxFGH) та забезпечується ЗВО участю здобувачів у конференціях і їхніми публікаціями, а також наявністю дослідницької складової у низці дисциплін.</p> <p>4.4. Оновлення змісту освіти проводиться НПП із впровадженням в освіту актуальних наукових досягнень. ГЕР погоджується з думкою ЕГ, є сенс оновити списки літератури у програмах освітніх</p>	<p>Вважаємо слушною рекомендацію оновити списки літератури у РП, яку ми обов'язково врахуємо. Утім, маємо зазначити, що використання застарілої навчально-методичної літератури було зумовлено браком вузькофахових українськомовних підручників та посібників, зокрема теоретичних праць. Водночас, окремі наукові праці попередніх років, зокрема теоретичні, відображають засадничі наукові концепції і є цінними та необхідними для досягнення цілей навчальної дисципліни. Наголошуємо, що в освітньому процесі використовуються численні французькі автентичні джерела, а також праці, які є почасти вже класичними працями фундаторів певних ОК, як наприклад, ветеран КНУТШа Мирослав Русин, фундатор української культурології і його книга Культурологія: підручник для студентів вищих навчальних закладів / Харків: Фоліо, 2013. 863 с. є засадничою в цьому плані.</p> <p>Разом з тим, викладачі кафедри працюють над створенням сучасних навчальних посібників. Так, цього року вийшла методична розробка Г.В.Чернієнко Практикум з редагування перекладу, Київ: ВПЦ Київський університет, 2023. 97 с. https://philology.knu.ua/struktura-if/kafedry/kafedra-teor-i-prakt-perekladu-roman-mov/diyaln-kaf-teor-prakt-per-rom-mov-zerova/</p> <p>Стосовно інтенсифікації наукової роботи здобувачів, хочемо зазначити що наукова робота здобувачів висвітлена на сторінці гаранта ОП https://drive.google.com/file/d/14GzRsZsjv2fsCGy6LbiVKVjexqQw8S1L/view</p> <p>Студенти долучаються до наукової роботи, беруть участь у наукових конференціях та дослідженнях у межах кафедральної науково-дослідної комплексної теми «Актуальні питання перекладознавства</p>

Проект висновку ГЕР	Коментар КНУТШ
<p>компонентів.</p> <p>4.5. Звіт ЕГ переконує, що інтернаціоналізація навчання, викладання та наукових досліджень є сильною стороною ОП.</p> <p>Рекомендації ГЕР: Рекомендуємо оновити списки літератури у РП, а також інтенсифікувати наукову активність здобувачів.</p>	<p>та стилістики романських мов», мають можливість подати свій доробок для участі у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт з природничих, технічних та гуманітарних наук зі спеціальності «Переклад» (https://lingua.lnu.edu.ua/research/conferences/translation-2022).</p> <p>Щороку в рамках Всеукраїнських наукових читань за участю молодих учених «Філологія XXI сторіччя: традиції і новаторство» на кафедрі працює секція з перекладознавства, де студенти кафедри презентують результати своїх досліджень. Так, опубліковано студентські праці: Власенко А. Переклад частини інструкції мови запитів CQL на сайті корпусу ГРАК http://uacorpus.org/Kyiv/ua/gracinfo/rozrobniki (науковий керівник – доц. Качановська Т.О.). Кусень А. Поповнення корпусу художніх текстів корпусу ГРАК. URL: http://uacorpus.org/Kyiv/ua/gracinfo/rozrobniki Проект здійснюється за фінансової підтримки Єнського університету (Німеччина). (ОР «бакалавр», науковий керівник – доц. Качановська Т.О.). Крушинська О. Г. "Кінець сезону тугу наганяє, зникає в тіні стомлена блакить..." Матеріали конкурсу поетичного перекладу серед студентів / О. Г. Крушинська // Стиль і переклад. 2018. Вип. 1. С. 248-260. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/stt_2018_1_24 Опубліковано переклади французької поезії таких студентів: Ладуренко Олександр, Коваленко Анастасія, Тріус Анастасія, Тимофєєва Єлизавета, Подвайцатник Яніна, Лісогор Олександра, Гончарук Марія, Слабко Дар'я, Ковальчук Марина, Софія Сірець, Пурига Валентина, Альона Куцак, Ковальова Вероніка, Ліна Мелека. (ОР «бакалавр», науковий керівник – ас. Крушинська О.Г.). У науковому збірнику кафедри «Стиль і переклад» у випуску 8 за 2022 р. опублікована стаття Анни Ляшенко, яка подала її, будучи студенткою 3-го курсу. Ляшенко А. Функціонування жіночого роду іменників на прикладі назв професій та посад у французькій та українській мовах та особливості їхнього перекладу // Стиль і переклад. Випуск 1(8). 2022. КНУ ім. Тараса Шевченка. С.156 -180. (ОР «бакалавр», науковий керівник – проф. Смушинська І.В.). Колишній бакалавр Анна Бондар (науковий керівник проф. І.Смушинська) брала участь у багатьох конференціях, в тому числі за кордоном, де у неї був співкерівник з Канади, де вона проходила стажування. Здобувачка Інна Омельченко нагороджена дипломом за II місце у категорії «Переклад» у національному конкурсі художнього перекладу творів франкофонного поета Канади Ф.Каталано (березень 2023 р.).</p>
<p align="center">Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність Звіт ЕГ: Рівень В. Експертний висновок ГЕР: Рівень В</p>	
<p>Обґрунтування ГЕР: 5.1. Звіт ЕГ надає вичерпний аналіз щодо форм контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів. Критерії оцінювання та форми проміжного і підсумкового контролю є прозорими і зрозумілими, вони викладені в РП, які знаходяться у вільному доступі на освітній платформі ЗВО. Під час зустрічей з ЕГ здобувачі продемонстрували обізнаність щодо цієї інформації. 5.2. ЕГ засвідчила відповідність форм атестації здобувачів вимогам стандарту вищої освіти. Атестація здобувачів включає комплексний підсумковий іспит з перекладу та французької мови, підсумковий іспит з англійської мови та захист кваліфікаційної роботи бакалавра.</p>	<p>Академічна доброчесність є засадничим елементом контролю знань, навичок та вмінь. Питання академічної доброчесності є пріоритетним у КНУТШ, що реалізується на рівні університету – у нормативних документах: Положення про забезпечення дотримання академічної доброчесності у КНУТШ (http://senate.univ.kiev.ua/?p=2104), Етичний кодекс університетської спільноти КНУТШ (http://surl.li/rsha), Положення про Постійну комісію Вченої ради з питань етики КНУТШ (http://surl.li/krhw), Положення про систему виявлення та запобігання академічному плагіату у КНУТШ (http://surl.li/ipst) тощо. В Програмі розвитку кафедри ТППРМ ім. М. Зерова у п.5 «Робота зі студентами» зазначається один</p>

Проект висновку ГЕР	Коментар КНУТШ
<p>5.3. Правила проведення контрольних заходів є прозорими та чітко окресленими, регулюються низкою оприлюднених на сайті положень ЗВО, здобувачі освіти засвідчили обізнаність з порядком оскарження результатів контрольних заходів та їх повторного проходження. Запроваджено практику залучення зовнішніх екзаменаторів із числа роботодавців.</p> <p>5.4. Політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності відображені у Положенні про забезпечення дотримання академічної доброчесності у КНУ імені Тараса Шевченка (http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Regulation-for-academic-integrity.pdf), Етичним кодексом університетської спільноти (https://cutt.ly/fwAc3ysn); Положенні про систему виявлення та запобігання академічному плагіату у КНУ імені Тараса Шевченка (https://cutt.ly/cwAc35uv), Ухвалі вченої ради «Про репутаційну політику КНУ імені Тараса Шевченка» (https://cutt.ly/cwAc35uv); Ухвалі вченої ради університету «Вимоги етичної компетентності та запобігання неетичної поведінки представників університетської спільноти» (http://senate.univ.kiev.ua/?p=1733), які розміщені на сайті ЗВО. Є сенс урізноманітнити шляхи і форми популяризації принципів академічної доброчесності серед здобувачів.</p> <p>Рекомендації ГЕР: Рекомендуємо урізноманітнити шляхи і форми популяризації принципів академічної доброчесності серед здобувачів, а також вчасно оприлюднювати на сайті ЗВО програми підсумкових іспитів і методичних рекомендацій до захисту кваліфікаційної роботи бакалавра і вимог до її написання.</p>	<p>з напрямків, зокрема: «донесення основ академічної доброчесності, посилення контролю якості написання та захисту кваліфікаційних робіт, зокрема перевірка на плагіат». Від початку навчання у 1-му семестрі бакалаврату студенти слухають лекції зі Вступу до університетських студій ОК2 (за тематичним планом: «Цінності академічної доброчесності у сучасній науці». «Ознайомлення з Етичним кодексом університетської спільноти»), опрацьовують матеріали з дисципліни під час самостійної роботи. Під час написання студентами курсової роботи, курсового проекту, бакалаврської роботи здобувачі отримують інформацію про академічну доброчесність на консультаціях з науковим керівником, знайомляться з нормативними документами на сайті університету, керуються методичними рекомендаціями. На кафедрі розроблені Методичні рекомендації з написання та захисту кваліфікаційних робіт перекладознавчого спрямування (Фокін С.Б. Київ, 2022).</p> <p>На сайті ННІФ представлена наукова робота Ради молодих вчених та Наукового товариства студентів та аспірантів ННІФ, а також заходи щодо академічної доброчесності, які відбуваються за участі цих організацій https://philology.knu.ua/nauka/filolohiya-xxi-naukova-robotamolodykh/</p> <p>Ми погоджуємось з рекомендацією про розширення шляхів і форм популяризації академічної доброчесності серед здобувачів (семінари, вебінари, круглі столи), однак вважаємо, що це не є підставою для зниження оцінки за даним критерієм.</p> <p>Програми підсумкових іспитів та робоча програма Кваліфікаційна робота бакалавра вивіщуються відразу після їх затвердження і підписання і представлені, зокрема, на сторінці гаранта у рубриці «Робочі програми навчальних дисциплін. Обов'язкові компоненти»: https://philology.knu.ua/osvitni-prohramy/bak-opysy-op-ta-proh-nd/035-055/rpnd-035-055-ok/</p> <p>Студенти мають можливість ознайомитись також на сайті інституту з Вимогами до підготовки та написання навчально-наукових та кваліфікаційних робіт https://drive.google.com/file/d/1ybQZwbRd6U2uGzxXR1BC5IMNhrCTt7EL/view</p>
<p>Критерій 6. Людські ресурси Звіт ЕГ: Рівень Е. Експертний висновок ГЕР: Рівень Е.</p>	
<p>Обґрунтування ГЕР:</p> <p>6.1. Звіт ЕГ переконує у тому факті, що досягнення цілей та програмних результатів навчання ОП не може забезпечуватися у повному обсязі через те, що академічна та професійна кваліфікація не всіх викладачів, які беруть участь в реалізації ОП, відповідає дисциплінам, що ними викладаються.</p> <p>6.2. Представлений у звіті ЕГ детальний аналіз порядку конкурсного відбору викладачів переконує у наявності всіх підстав очікувати прозорості, об'єктивності та незалежності цієї процедури, яка</p>	<p>6.1. Хочемо зазначити, що до викладання на ОК допускаються тільки ті викладачі, які мають необхідний для цього профіль і рівень кваліфікації згідно з вимогами пункту 37 Ліцензійних умов. Зауважимо, що у Ліцензійних вимогах провадження освітньої діяльності, затверджених Постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. №1187 диференціюються загальні вимоги до науково-педагогічних працівників, визначені у п. 38 Ліцензійних умов, та вимоги до професійної кваліфікації науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників щодо відповідності освітньому компоненту – п.37 Ліцензійних умов:</p> <p><i>37. Відповідність освітньої та/або професійної кваліфікації науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників освітньому компоненту</i> <i>визначається: на підставі документів встановленого зразка про:</i></p>

Проект висновку ГЕР	Коментар КНУТШ
<p>унормована відповідними документами. ГЕР підтримує зауваження ЕГ щодо необхідності врахування відповідності НПП Ліцензійним умовам при конкурсному відборі й укладанні контрактів.</p> <p>6.3. Звіт ЕГ наголошує на відсутності позитивної практики співпраці ЗВО із роботодавцями у плані організації та реалізації освітнього процесу за представленою програмою, однак у наданих коментарях ЗВО запевняє, що розробниками програми здійснювались певні спроби залучення роботодавців до організації та реалізації ОП. ГЕР переконана у необхідності інтенсифікації зусиль із залучення у якості стейкхолдерів потенційних інституцій працевлаштування, у яких здобувачі могли б проходити практику.</p> <p>6.4. Залучені до організації та реалізації ОП професіонали-практики та експерти галузі є сумісниками. Погоджуємось із зауваженням ЕГ, є сенс розглянути можливість залучення до аудиторних занять представників потенційних інституцій працевлаштування, професіоналів-практиків та експертів галузі не з числа сумісників для читання циклів гостьових лекцій та проведення майстер-класів.</p> <p>6.5. ЗВО створило сприятливі умови для професійного розвитку викладачів завдяки стажуванням та курсам підвищення кваліфікації за кордоном.</p> <p>6.6. Звіт ЕГ переконує про успішну, документально підтверджену практику моральних і матеріальних заохочень, яка визначається Положенням про стимулювання співробітників КНУ за результатами наукової діяльності та розпорядженням ректора Про створення комісії з матеріального заохочення.</p> <p>Рекомендації ГЕР: Рекомендуємо враховувати відповідність кандидатів Ліцензійним умовам у конкурсах на заміщення посад НПП, забезпечити виконання НПП не менш ніж 4-х пунктів ст. 38 Ліцензійних умов, активніше заохочувати та мотивувати викладачів до наукової і методичної публікаційної активності, здійснювати системний контроль за виконанням НПП умов контрактів; розширити коло роботодавців, професіоналів-практиків, експертів галузі, які були б залучені до організації та реалізації освітнього процесу за ОП, активізувати співпрацю з потенційними роботодавцями.</p>	<p>- про вищу освіту; - присудження наукового ступеня (однакова за змістом спеціальність (предметна спеціальність, спеціалізація); - наявність досвіду професійної діяльності (заняття) за відповідним фахом (спеціальністю, спеціалізацією) не менше п'яти років (крім педагогічної, науково-педагогічної, наукової діяльності); - керівництво (консультування) дисертації на здобуття наукового ступеня за спеціальністю, що була захищена в Україні або за кордоном; - щонайменше п'ятьма публікаціями у наукових виданнях, які включені до переліку фахових видань України, до наукометричних баз, зокрема Scopus, Web of Science Core Collection, протягом останніх п'яти років.</p> <p>Керуючись пунктом 37 Ліцензійних умов, вважаємо, що поглиблена Таблиця 2, надана ЕГ, подає достатню інформацію, що відображає відповідність кваліфікації викладачів освітнім компонентам, які вони забезпечують хоча б за однією із перерахованих там вимог: це і п'ять публікацій за ОК, і диплом про вищу освіту чи науковий ступінь, наприклад, з французької мови, і це визначає його кваліфікацію для викладання дисциплін як із французької мови, так і з перекладу з французької мови.</p> <p>6.2. Погоджуємось щодо необхідності врахування відповідності НПП Ліцензійним умовам при конкурсному відборі й укладанні контрактів. Але при цьому ми неухильно дотримуємось і тих застережень щодо застосування відповідних вимог які сформульовані у самих ліцензійних умовах. Окрім того, спираючись на вищезазначені нормативні вимоги, ми зосереджуємо увагу не лише на публікаціях, а передусім на професійній діяльності викладачів. Зокрема, станом на грудень 2023 р., деякі викладачі (досягнення яких аналізувались експертами за таблицею 2, що формувалась ще на початку 2023 року) не є залученими до викладання, бо звільнилися і не працюють на ОП, інші мають стаж до 3-х років, або малий обсяг ставки чи кількість годин до 150, служать в ЗСУ чи після тривалої непрацездатності, про що експертам повідомлялось на співбесіді.</p> <p>Так, проф. О. Чердиченко, Заслужений діяч науки і техніки, був прийнятим з 13.10.2022 р. по 30.06.2023 р., на посаду професора (0,23 ставки), на умовах строкового трудового договору (наказ №08-3125-04 від 10.10.2023 з особового складу, п.8), зараз на ОП не працює; доц. О.Ткаченко, який був з вересня 2022 р. по січень 2023 р. на лікарняному через тривалу непрацездатність внаслідок інсульту і 6.01.2023 р. звільнився; асистент А.Дурманенко - увільнена від роботи з 01.11.2022 р. на час призову за мобілізацією на військову службу до Збройних Сил України зі збереженням місця роботи (посади) (наказ №08-3292-04 від 31.10.2023 з особового складу, п.1.; викл. Н.Міхненко – пенсіонерка, мала тривалу непрацездатність, працювала на 0,5 ставки, звільнилась у червні 2023 р.; асист. С.Кабанова – стаж роботи менше 3-х років; доц. Р.Довганична – звільнилась 14.11.2023 р.; асист. М. Нечипоренко – звільнилась 14.11.2023 р.; доц. О.Шестопаля працювала з французькою групою лише один семестр у 2022 р. і більше не працює на цій ОП; доц. О.Михайленко наразі не працює на ОП; асист. В.Ковальчук була прийнята з 23.09.2022 р. по 30.06.2023 р. на умовах строкового трудового договору до проведення конкурсу (наказ №08-2893-04 від 20.09.2023 з</p>

Проект висновку ГЕР	Коментар КНУТШ
	<p>особового складу, п.3); проф. М. Русин – працює на 0,5 ставки, є завідувачем кафедри і відповідно має 150 год. навчального навантаження на навчальний рік. Асист. О.Веклич (захистилась у 2021 р.) має стаж роботи до 3-років.</p> <p>Згідно з вищезазначеними Ліцензійними вимогами провадження освітньої діяльності: <i>Під час визначення досягнень у професійній діяльності науково-педагогічного (наукового) працівника можуть зараховуватися досягнення за попередніми місяцями роботи, п'ятирічний строк може продовжуватися на час перерви в роботі з об'єктивних причин (соціальна відпустка, академічна відпустка, призов/мобілізація на військову службу чи військова служба за контрактом, тривала непрацездатність тощо).</i></p> <p><i>Вимога наявності досягнень у професійній діяльності не застосовується до науково-педагогічних (наукових) працівників із стажем науково-педагогічної роботи менше трьох років, працівників, що мають статус учасника бойових дій, а також до фахівців-практиків, які працюють на посадах науково-педагогічних (наукових) працівників на умовах сумісництва в обсязі 0,25 або менше, або 150 годин навчального навантаження на навчальний рік.</i></p> <p>Коментуючи висновок ЕГ за підкритерієм 6.2, змушені нагадати що у підпункті 20 пункту 38 Ліцензійних умов вказана наявність досвіду роботи за спеціальністю. Маємо підкреслити, що викладачі, задіяні на освітній програмі, мають передусім практичну спрямованість їхньої роботи, виконуючи переклади різного типу на замовлення державних установ України, що в подальшому знаходить реалізацію в ході навчального процесу і підготовці відповідних курсів перекладу.</p> <p>Так, доцент Сергій Саєнко (Усний двосторонній послідовний переклад) перекладає на вищому рівні, зокрема, пресконференції Президента України В.Зеленського, є перекладачем парламентської делегації України в Раді Європи: https://sites.google.com/knu.ua/tppzerova https://drive.google.com/file/d/1NFAPrzgIJi9YfBjvPTfdDSLZIzqQh1FK/view</p> <p>доцент Елла Андрієвська (Переклад суспільно-політичних текстів; Фахові мови) виконувала переклади на замовлення Міністерства Юстиції України, СБУ, Вищого антикорупційного суду України, https://drive.google.com/file/d/1mmxBSFI1geVgkoy5mNYKWuuEVNHbzE0r/view</p> <p>Доцент Тетяна Качановська, асист. Світлана Зубцова, разом зі студентами 4 курсу, якими вони керували під час проходження виробничої перекладацької практики, взяли участь у проекті е-Архіву Михайла Грушевського при Інституті історії України НАН України, де (з 6 лютого по 4 березня 2023 р.) транскрибували написані французькою мовою тексти архівних документів 1919–1921 рр., пов'язаних із діяльністю Михайла Грушевського на еміграції, та здійснили їх письмовий переклад на українську мову, за що отримали лист подяки від Інституту історії України НАН України.</p> <p>8 жовтня 2020 року у режимі відеоконференції викладачі кафедри Зубцова С., Саєнко С. та Качановська Т., Ткаченко О. здійснили переклад матеріалів та засідання Генеральної Асамблеї Міжнародної асоціації казначейських служб (AIST) та семінару на тему: «Досвід кризи Covid-19 для органів державного обліку».</p> <p>https://drive.google.com/file/d/1-U947n3qLVjtlm7tKT_3fvn1Tes_Tgry/view</p> <p>Крім того, всі викладачі беруть активну участь у конференціях, що проходять в Інституті філології і</p>

Проект висновку ГЕР**Коментар КНУТШ**

за кордоном, готують наукові доповіді, в методсеминарах, що їх проводить кафедра практично щомісяця. Кожен з викладачів, які працюють на ОП, розробляють робочі програми навчальних дисциплін, які вони ведуть. Робочі програми надруковані, затверджені і підписані представлені на сайті Інституту, що є також виконанням п.4 Ліцензійних умов.

В часи російської агресії проти України викладачі активно долучаються до написання та перекладу матеріалів про характер і стан російсько-української війни французькою мовою для франкомовних користувачів в Інтернеті (доц. Г.Чернієнко, доц. Качановська), що не менш важливо, адже саме такі матеріали у франкомовному сегменті Інтернету доносять правдиву інформацію про стан і характер російсько-української війни.

Відповідно до підпункту 1¹) ч.2. ст.3 Закону України «Про вищу освіту» сприяння утвердженню української національної та громадянської ідентичності, вихованню патріотизму, формуванню оборонної свідомості є один з принципів, на якому ґрунтується державна політика у сфері вищої освіти.

Доцент Галина Чернієнко (Практичний курс французької мови), знаний перекладач, чотириразовий лауреат премії ім. Г. Сковороди Посольства Франції, як перекладач художньої літератури взяла участь у перекладацькому форумі FOCUS Traduction, організованому Французьким інститутом з 26 вересня по 1 жовтня 2023 р. у Парижі та Жіф-сюр-Іветт (Франція) в рамках фестивалю VoVf traduire le monde.

Кафедра співпрацює з письмовим відділом перекладацьких служб Європарламенту. У червні 2023 року завідувач кафедри, **проф. Ірина Смущинська**, на запрошення перекладацьких служб Європарламенту, взяла участь у зборах Міжвідомчого комітету письмового та усного перекладу і виступила з доповіддю на тему "Навчання перекладу в умовах війни в Україні".

https://drive.google.com/file/d/1fwC15ggG9u1Ux9ZKyalOYw_EkZWvVChc/view

Доцент Елла Андрієвська пройшла стажування "Training for Trainers Seminar" для викладачів усного

перекладу, організоване Генеральним Директоратом з усного перекладу при Європейській Комісії (Брюссель, 10 - 14 липня 2023 р.). <https://sites.google.com/knu.ua/tppzerova>

К.філол.н., **доц. Т.Качановська** (Термінознавство), працює у спільному проєкті із Асоціацією з розвитку французького ділового мовлення «APFA» (Франція) та ОНУ ім. І. Мечникова «Укладання тримовного англійсько-французько-українського словника ділових термінів». Дисципліна "Термінознавство" також готує студентів до участі у міжнародному термінологічному проєкті "Термінологія без кордонів" (Terminology without borders) у співпраці з Підрозділом з координування термінології Європейського Парламенту (Term Coord), координатором якого є доцент Тетяна Качановська.

Проект висновку ГЕР**Коментар КНУТШ**

Викладачі кафедри залучені до лінгвістичного співробітництва з FranceEducationInternational: "Перевірка знань за стандартами DELF-DALF в країні", попередньо пройшли навчання у Французькому інституті в Україні при Посольстві Франції в Україні та отримали свідоцтва Attestation d'habilitation d'examineur - correcteur: проф. Р.Савчук (2022), доц. Андрієвська (2022), доц. Т.Качановська (2023), асист. С. Зубцова (2019).

Водночас маємо зазначити, що публікаційна активність викладачів знаходиться в центрі уваги кафедри і входить як до щорічних звітів викладачів, так і враховується при укладанні чи переукладанні контрактів.

6.3. Про залучення роботодавців до організації та реалізації ОП описано вище у підкритерії 1.2. Щодо стейкхолдерів, у яких здобувачі могли б проходити практику, маємо зазначити, що у даний час, відповідно до наказу по ННІФ №6866-33 від 26.12.2023 з 22 січня по 3 березня 2024 р. здобувачі ОП проходять практику в агентстві перекладів «FreshTranslation», яким керує співвласниця Тетяна УЛЬЯНОВА.

Стосовно працевлаштування випускників ОП в установах роботодавців, з якими ми співпрацюємо, маємо зазначити, що співпраця з роботодавцями покликана забезпечити здатність до працевлаштування, а не працевлаштування в конкретного роботодавця (до того ж, відповідно до чинного законодавства у ЗВО немає ні прав ні обов'язків щодо працевлаштування випускників – ми лише готуємо і рекомендуємо).

6.4. Погоджуємося частково із зауваженнями експертної групи щодо залучення сумісників та відсутності систематичної практики залучення до аудиторних занять представників роботодавців. Однак, вважаємо за необхідне вказати, що такий вид співробітництва може здійснюватися або у варіанті гостьових викладачів (які не несуть відповідальності за якість викладання), або у тому чи іншому варіанті сумісництва (на частину ставки чи на умовах погодинної оплати – тоді Університет має право вимагати досягнення поставлених цілей). Університет постійно вишукує можливості для такого залучення. Водночас зазначимо що частково проблема вирішується за рахунок того, що викладачі, задіяні на програмі, самі є практикуючими перекладачами.

Загалом, зважаючи на викладені вище факти, відгуки випускників, численні подяки та грамоти викладачам кафедри, що розміщені на сторінці кафедри, вважаємо, що науково-педагогічний персонал, що працює на ОП відзначається високим професіоналізмом що є сильною стороною та позитивною практикою в контексті критерію 6.

Вважаємо що різка негативна оцінка задіяних для забезпечення програми НПП, висловлена ЕГ за підкритеріями 6.1-6.3 і продубльована у проекті висновку ГЕР є однобокою. Без сумніву, що і служби Офісу президента, і урядові та парламентські структури України, фахівці з перекладу із філологічного факультету Страсбургського університету чи INALCO, будуть дуже здивовані почувши про недостатню, з точки зору ГЕР фахову кваліфікацію

Проект висновку ГЕР	Коментар КНУТШ
	<p>викладачів програми, з якими фони тісно співпрацюють на різних теренах. Сподіваємось на уважне врахування шановними членами ГЕР наших пояснень і підвищення оцінки за Критерієм 6 до рівня В.</p>
<p align="center">Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси Звіт ЕГ: Рівень В. Експертний висновок ГЕР: Рівень В</p>	
<p>Обґрунтування ГЕР: 7.1. Фінансові та матеріальні ресурси ЗВО, а також навчально-методичне забезпечення в цілому сприяють досягненню цілей та програмних результатів ОП. 7.2. ГЕР погоджується із обґрунтованими переконаннями ЕГ щодо фактів відсутності перешкод та безоплатного доступу викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах ОП. 7.3. Звіт ЕГ переконливо свідчить про створення у ЗВО безпечного для життя і здоров'я здобувачів ВО освітнього середовища, а також сприятливих умов для задоволення потреб та інтересів здобувачів. 7.4. Вся необхідна освітня, організаційна, інформаційна, консультативна та соціальна підтримка забезпечується завдяки злагодженій взаємодії всіх структурних підрозділів університету, факультету та студентського самоврядування, що детально висвітлено і підтверджено у звіті ЕГ. 7.5. У КНУ імені Тараса Шевченка створено достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами. Здобувачі мають можливість отримати соціальну підтримку у вигляді соціальних стипендій.</p> <p>Рекомендації ГЕР: Рекомендуємо підтримувати належний рівень утримання освітнього середовища і матеріальних ресурсів.</p>	<p>Дякуємо за рекомендацію.</p>
<p align="center">Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми Звіт ЕГ: Рівень В. Експертний висновок ГЕР: Рівень В</p>	
<p>Обґрунтування ГЕР: 8.1. ОП, що акредитується, пройшла процедури розроблення, затвердження, моніторингу та перегляду у відповідності до положень, зафіксованих у низці нормативних актів ЗВО. 8.2. Звіт ЕГ переконує у тому факті, що здобувачі залучені до перегляду освітньої програми, мають безпосередній вплив на зміни та покращення ОП, їхня думка враховується. 8.3. Звіт ЕГ засвідчує співпрацю з роботодавцями. Є сенс розширити співпрацю з роботодавцями і розглянути можливість до їхнього залучення до керівництва практиками, читання гостьових лекцій, проведення майстер-класів.</p>	<p>8.3. Ми погоджуємось з думкою про необхідність залучення стейкхолдерів для покращення ОП. І з цією метою ми проводимо регулярні зустрічі з роботодавцями і випускниками. У протоколах засідань фіксуються ті рекомендації і побажання, які потребують подальшого аналізу, обговорення на рівні науково-методичної комісії факультету, врахування і в подальшому внесення змін до редакції ОП. Такі результуючі зустрічі із стейкхолдерами проводились протягом 2019 - 2022 років. Для ЕГ були надані скан-копії витягів з протоколів: протокол засідання кафедри ТПП РМ ім. М.Зерова від 30.08.2019 р., протокол Вченої ради ІФ від 25.02.2020 р., протоколи засідання кафедри ТПП РМ ім. М.Зерова від 19.11.2021 р., від 12.03.2021 року, від 05.09.2022 р., протокол спільної зустрічі науково-педагогічних працівників кафедри, випускників, і стейкхолдерів ОПП «Переклад з французької та з англійської мов» від 28 жовтня 2019 р. 27 вересня 2022 р. кафедра провела робочу</p>

Проект висновку ГЕР	Коментар КНУТШ
<p>8.4. Інформація щодо кар'єрного шляху та професійного зростання випускників ОП існує, проте не систематизована. ГЕР вважає доречним проводити регулярні опитування випускників щодо їхнього працевлаштування.</p> <p>8.5. Вчасне виявлення недоліків в освітній програмі гарантується моніторингом якості освітнього процесу, який здійснюється двічі на рік через проведення регулярних опитувань здобувачів щодо якості навчання. Здобувачі також можуть звернутися у будь-який час із пропозиціями на електронну скриньку гаранта програми та в анонімний студентський чат-бот.</p> <p>8.6. ОП проходить акредитацію вперше. Розробники програми аналізували акредитації інших освітніх програм ННІФ та КНУ імені Тараса Шевченка загалом.</p> <p>8.7. ЗВО залучає всіх учасників освітнього процесу на всіх етапах формування та оновлення освітніх програм. Встановлена інституційна система управління якістю освітнього процесу сприяє координації зв'язків та співпраці між усіма її учасниками і структурними підрозділами ЗВО. Детально проаналізовані у звіті ЕГ п'ять рівнів функціонування системи забезпечення якості освіти КНУ імені Тараса Шевченка забезпечують позитивні умови для сталого розвитку ОП й ефективної освітньої діяльності.</p> <p>Рекомендації ГЕР: Рекомендуємо розширити співпрацю з роботодавцями і розглянути можливість до їхнього залучення до керівництва практиками, читання циклів гостьових лекцій, проведення майстер-класів.</p>	<p>онлайнovu зустріч з І. Маликінім, роботодавцем, директором і співвласником Бюро перекладів «Лінго», який входить до групи розробників ОП. Нещодавно, під час засідання кафедри - 1 червня 2023 р. (протокол №10), пройшла зустріч з директором Центру наукових досліджень та викладання іноземних мов НАНУ В.Я. Жаласем та випускницями П.Разживіною і А.Вишневською, які взяли участь в обговоренні.</p> <p>Хочемо зазначити, що зауваження про співпрацю з роботодавцями було висловлене експертами у попередніх підкритеріях 1.2. та 6.3. Щоб не повторювати цю детальну інформацію, просимо шановних членів ГЕР ознайомитися з окремими фактами у наших відповідях вище, у підкритеріях 1.2. та 6.3.</p> <p>8.4. Стосовно випускників, гарант пояснювала, що багато з них не хочуть надавати інформацію про своє місце роботи, і тому важко проводити регулярні опитування, щоб зібрати такий банк даних, оскільки вони захищені Законом України «Про захист персональних даних». Ми будемо продовжувати працювати в цьому напрямку</p>
<p>Критерій 9. Прозорість та публічність Звіт ЕГ: Рівень В. Експертний висновок ГЕР: Рівень В</p>	
<p>Обґрунтування ГЕР:</p> <p>9.1. Правила та процедури, які визначають права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є чіткими, зрозумілими та доступними і регулюються низкою нормативних актів, доступних на сайті ЗВО.</p> <p>9.2. Для отримання зауважень та пропозицій від зацікавлених сторін проект освітньої програми або його зміни оприлюднюються на офіційному вебсайті завчасно, а саме за 1 місяць до затвердження.</p> <p>9.3. Інформація про ОП, яка оприлюднена на офіційному вебсайті ЗВО є достатньо повною, актуальною, точною і достовірною.</p> <p>Рекомендації ГЕР: Рекомендуємо систематизувати інформацію щодо кар'єрного шляху та професійного зростання випускників, а також проводити регулярні опитування випускників щодо їхнього працевлаштування.</p>	<p>Дякуємо за рекомендацію, ми робимо і будемо робити все можливе стосовно формування бази даних кар'єрного зростання щодо окремих випускників в тих межах які ми маємо згідно чинного законодавства</p>